

МАТЕРІАЛИ ДРУКУЮТЬСЯ
УКРАЇНСЬКОЮ ТА РОСІЙСЬКОЮ МОВАМИ

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

*Міжнародної
науково-практичної конференції
курсантів і студентів*

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

Львів - 2008

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

канд. техн. наук **Ковалишин В.В.** – головний редактор

д-р пед. наук **Козяр М.М.**

канд. пед. наук **Коваль М.С.**

канд. техн. наук **Кошеленко В.В.**

канд. фіз.-мат. наук **Кузик А.Д.**

канд. техн. наук **Кирилів Я.Б.**

д-р техн. наук **Семерак М.М.**

канд. техн. наук **Юзьків Т.Б.**

ОРГАНІЗАТОР ТА ВИДАВЕЦЬЛьвівський державний університет
безпеки життєдіяльності

Літературний редактор Сорочич М.П.

Друк на різнографі Дейнеко Н.Є.

Технічний редактор,
комп'ютерна верстка і
відповідальний за друк Фльорко М.Я.АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: ЛДУ БЖД, вул. Клепарівська, 35,
м. Львів, 79007Контактні телефони: (032) 233-24-79, 233-14-97,
тел/факс 233-00-88

E-mail: mail@ubgd.lviv.ua, ndr@ubgd.lviv.ua

Проблеми та перспективи розвитку забезпечення безпеки життєдіяльності:
Зб. наук. праць міжнар. наук.-практ. конф. курс. і студ. – Л.: ЛДУ БЖД, 2008. – 308 с.

Збірник сформовано за науковими матеріалами міжнародної науково-практичної конференції курсантів і студентів «Проблеми та перспективи розвитку забезпечення безпеки життєдіяльності» – представників різних країн, міністерств і відомств з проблемних питань в галузі технічних наук.

Збірник містить матеріали таких тематичних секцій:

- I секція – Підвищення рівня захищеності об'єктів і населених пунктів, організація та порядок проведення аварійно-рятувальних робіт, захист населення, територій та об'єктів від надзвичайних ситуацій;
- II секція – Моделювання явищ техногенного і природного характеру та технологій їх ліквідації;
- III секція – Розробка державних та організаційно-управлінських заходів у галузі цивільного захисту та пожежної безпеки, формування моральних та психологічних якостей офіцера пожежно-рятувальної служби;
- IV секція – Розробка, дослідження, випробування та впровадження вогнегасних речовин, приладів та способів їх подачі до осередку пожежі.

© ЛДУ БЖД, 2008

Здано в набір 03.03.2008. Підписано до друку 10.03.2008.
Формат 60x84^{1/8}. Папір офсетний. Ум. друк. арк. 25,7
Гарнітура Times New Roman. Різнографічний друк.
Наклад 120 прим.
Друк: ЛДУ БЖД
вул. Клепарівська, 35, м. Львів, 79007.

За точність наведених фактів, економіко-статистичних та інших даних, а також за використання відомостей, що не рекомендовані до відкритої публікації, відповідальність несуть автори опублікованих матеріалів. При передрукуванні матеріалів, посилання на збірник обов'язкове.

Кузеев С.С. ПРИМЕНЕНИЕ АВИАЦИОННОЙ СИСТЕМЫ КОНТРОЛЯ АСК-ЧС
В МОНИТОРИНГЕ ЛЕСНЫХ ПОЖАРОВ 174

Секція 3

Розробка державних та організаційно-управлінських заходів у галузі цивільного захисту та пожежної безпеки, формування моральних та психологічних якостей офіцера пожежно-рятувальної служби

Тишук О.Б. ФОРМУВАННЯ ФІЗИЧНОГО І ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я У
КУРСАНТІВ ЛДУ БЖД МНС УКРАЇНИ ЗАСОБАМИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ 177

Черненко С.І. КРИМІНАЛЬНЕ ТА АДМІНІСТРАТИВНЕ ЗАКОНОДАВСТВО
УКРАЇНИ З ПИТАНЬ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ В КІНЦІ ХІХ НА ПОЧАТКУ ХХ СТ 179

Барановский Е.В. ФОРМИРОВАНИЕ МОРАЛЬНЫХ КАЧЕСТВ
ОФИЦЕРА-СПАСАТЕЛЯ: СПОРТИВНЫЙ КОМПОНЕНТ 181

Сидорук В.И. ФОРМИРОВАНИЕ ЭМОЦИОНАЛЬНО-ВОЛЕВОЙ УСТОЙЧИВОСТИ
СПАСАТЕЛЯ 182

Чудук В.В. СОЦИАЛЬНО-ПОЛИТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ УПРАВЛЕНИЯ В
ЧРЕЗВЫЧАЙНЫХ СИТУАЦИЯХ 184

Звягінцев А.І. ПРОБЛЕМИ ВПЛИВУ БІОГЕОХІМІЧНИХ ФАКТОРІВ НА РОЗВИТОК
ПАТОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ В ОРГАНІЗМІ ЛЮДИНИ 186

Боковець О.А. АКТИВНІ МЕТОДИ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО НАВЧАННЯ
У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ РЯТУВАЛЬНИКІВ 187

Лейбенко М.С. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ РУХУ ДРУЖИН ЮНИХ
РЯТУВАЛЬНИКІВ-ПОЖЕЖНИКІВ 188

Ліненко Є.С. КРИТЕРІЇ ТА ПОКАЗНИКИ ОРГАНІЗАТОРСЬКИХ ЗДІБНОСТЕЙ
ОСОБИСТОСТІ КЕРІВНИКА ПОЖЕЖНО-РЯТУВАЛЬНОГО ПІДРОЗДІЛУ 189

Пересунько І.І. ДЕЯКІ АСПЕКТИ ЩОДО ТЕХНОЛОГІЙ ФОРМУВАННЯ
МОРАЛЬНИХ ТА ПСИХОЛОГІЧНИХ ЯКОСТЕЙ ОФІЦЕРА
ПОЖЕЖНО-РЯТУВАЛЬНОЇ СЛУЖБИ 191

Кукрицький Т.Б. ОСОБЛИВОСТІ ВИВЧЕННЯ ПРЕДМЕТУ «ОСНОВИ БЕЗПЕКИ
ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ» У ЗАГАЛЬНООСВІТНІЙ ШКОЛІ 194

Петричкович А.Б. ТРАДИЦІЇ ОФІЦЕРСЬКОГО КОРПУСУ ГАЛИЦЬКОЇ АРМІЇ
ТА ЇХ РОЛЬ У ФОРМУВАННІ СВІТОГЛЯДНИХ ЗАСАД СУЧАСНОГО ОФІЦЕРА
ПОЖЕЖНО-РЯТУВАЛЬНОЇ СЛУЖБИ 196

Балябас В.Д. ЗМІСТ ТА ФОРМИ ГУМАНІТАРНОЇ ПІДГОТОВКИ КУРСАНТІВ ВНЗ
МНС УКРАЇНИ 198

Розробка державних та організаційно-управлінських заходів у галузі цивільного захисту та пожежної безпеки, формування моральних та психологічних якостей офіцера пожежно-рятувальної служби

К 355.233.22

ФОРМУВАННЯ ФІЗИЧНОГО І ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я У КУРСАНТІВ ЛДУ БЖД МНС УКРАЇНИ ЗАСОБАМИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

Тищук О.Б.

Ковальчук А.М., начальник кафедри СРП і ФВ, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

Курсанти, які навчаються у ЛДУБЖД, складають особливий контингент за рядом психічних, функціональних, показників. В спеціальній літературі можна знайти досліджень, присвячених вивченню цих особливостей. Рядом авторів досліджувалися особливості фізичного виховання курсантів у психічному розвитку.

Не вирішеними на сьогоднішній день залишилися проблеми фізичного виховання педагогічно недоведених курсантів. Тому виникає необхідність у розробці оптимальних методів організації та проведення занять з курсантами даного контингенту, створенні спеціальних комплексів вправ для позаурочних форм занять, підборі рухливих ігор для розвитку фізичних і психічних якостей [1,2,3,4].

Відповідно до мети дослідження були сформульовані такі задачі:

Узагальнити дані літератури щодо можливостей корекції психічного та фізичного стану здоров'я курсантів з використанням фізичних вправ.

Визначити рівень фізичних, психологічних, показників стану здоров'я курсантів ЛДУБЖД.

У молодому віці спостерігається перехід психічних процесів на рівень дорослих. Тому при заняттях з курсантами, слід враховувати особливості їх пізнавальних процесів.

При сприйнятті предмету у молоді, велику роль відіграє перше враження. Разом з тим курсант здатен до глибокого аналізу об'єктів, що сприймаються. Сприйняття його більш змістовне, послідовне, що дає можливість формувати спостереження, як цілеспрямоване і організоване сприйняття [5,6].

Мислення у молоді в значній мірі носить конкретно-образний характер. При засвоєнні знань курсант намагається спиратись на наочний матеріал. Тому величезне значення має застосування при аналізі дій чітко виражених плакатів, кінограм з важливими елементами вправ [6].

У той же час мислення у молодому віці стає більш логічним, системним, доказовим та ґрунтовним; зростає здатність самостійно аналізувати, порівнювати, узагальнювати. У цьому віці виявляється бажання дізнатися в суть явища, зрозуміти його причину, встановити зв'язки між окремими предметами та явищами [6].

Тому в роботі з фізичного виховання дуже важливо з самого початку формувати у курсантів свідоме усвідомлення рухів. Для вдалого засвоєння техніки рухів велике значення має його уявлення. У роботі з курсантами основним засобом формування чітких уявлень є правильний словесний опис вправи. Важливою психологічною умовою правильного засвоєння та виконання вправи є організація уваги. Всі види пам'яті формуються у курсанта доволі рано і в певній послідовності. Пізніше інших починає функціонувати логічна пам'ять і свого нормального розвитку досягає в молодому віці. Її вдосконалення пов'язане з навчанням курсанта в школі.

Початок образної пам'яті пов'язаний з другим роком життя, вважається, що цей вид пам'яті свого піку досягає у молодому віці. Починаючи зі шкільного віку йде процес опосередкованого запам'ятовування, яке переважає у дорослих. Для курсантів 1 курсу навчання в процесах мислення характерним є здатність їх виконувати операції "про себе", користуючись логічними роздумами і поняттями. Внутрішні розумові операції перетворюються на цій стадії в структурно-організоване ціле.

Першим етапом нашого дослідження було передбачене проведення констатуючого експерименту. На вимірювалися показники рівня фізичної підготованості та психічні показники курсантів 1-4 курсу навчання, навчаються в ЛДУБЖД.

Результати у стрибках в довжину з місця у курсантів у ЛДУБЖД, з періодом навчання мають тенденцію до покращення. Аналізуючи показники виконання тесту стрибок у довжину з місця слід зазначити на середній рівень розвитку сили м'язів нижніх кінцівок упродовж усього періоду навчання.

У курсантів 1-3 курсу при виконанні КСВ рівень розвитку сили м'язів живота та верхньо-плечового поясу -середній, а на 4 курсі навчання –

відмінний. Як бачимо, у курсантів з віком спритність та швидкість при тестуванні човникового бігу 10x10 м з віком покращується. Таким чином, середній рівень показників фізичної підготованості курсантів 1-4 курсів навчання ЛДУБЖД, оцінюється як добрий. Співставивши отримані нами результати з нормативами фізичної підготованості, ми бачимо, що курсанти мають найгіршу фізичну підготовленість на 1-2 курсі навчання.

Особливо негативним є стан фізичної підготованості на 2 курсі. Розвиток швидкісної сили м'язів ніг у них відносно найгірший. Відносно добре у них розвинуті м'язи живота. Таку складну ситуацію із фізичним розвитком даних курсантів можна пояснити відсутністю систематичних занять з фізичного виховання, які сприяли підвищенню фізичної підготованості. Враховуючи те, що особливості психічного розвитку курсантів ЛДУБЖД досконало не вивчено, а також оскільки саме ці якості є важливими для виховання, навчання соціальної адаптації, ми провели тестування по дослідженню таких якостей, як увага і пам'ять. Як видно з таблиці 2, середні показники результату тесту і ретесту для визначення стійкості уваги навіть в межах одного віку суттєво відрізняються. Очевидно, що курсанти не можуть тривалий час концентрувати свою увагу на одному завданні. На подібні особливості стійкості уваги в молодому віці звертали увагу і інші фахівці [6]. Суттєві коливання в між результатами попереднього і повторного тестування свідчать про те, що увага нестійка. Таким чином, у віці, коли всі психічні процеси за літературними даними наближаються до рівня розвитку дорослих у наших досліджуваних відмічалось погіршення цих якостей із віком.

Таблиця 1

Показники рівня фізичної підготовленості курсантів

Курс	Показники	Згинання - розгинання рук в упорі лежачи	Стрибок в довжину з місця	КСВ 1 хв	10x10 м	Заг. оцінка фіз. підготовленості
1 курс	X	43	238	40	27,3	
	Sx	±5,9	±4,7	±0,5	±1,3	
	V,%	57,0	7,3	2,8	47	
	Оцінка	4,0	3,0	4,0	4,0	3,75
2 курс	X	44	239	38	28,1	
	Sx	±2,3	±9,9	±3,6	±1,3	
	V,%	35,8	14,0	28,7	35,4	
	Оцінка	4,0	3,0	3,0	3,0	3,25
3 курс	X	44	245	43	27	
	Sx	±0,8	±11,1	±0,6	±2,9	
	V,%	8,2	19,3	4,5	34,2	
	Оцінка	4,0	4,0	4,0	5,0	4,25
4 курс	X	47	247	50	26,8	
	Sx	±0,8	±36,9	±1,7	±3,7	
	V,%	11,17	42,2	8,6	87,7	
	Оцінка	4,0	4,0	5,0	5,0	4,5

Таблиця 2

Психічні показники курсантів

Показники	Увага			Пам'ять				
	Стійкість 1	Стійкість 2	Слова	Фігури	Числа	Зорова	Слухова логічна	Слухова механічна
1 курс	3,6	3,9	30	40	35	0,4	0,5	0,6
2 курс	4,0	3,8	35	44	38	0,4	0,9	0,6
3 курс	3,9	4,0	37	45	40	0,5	1,0	0,6
4 курс	4,4	4,6	40	50	42	0,5	1,0	0,6

ВИСНОВКИ:

1. У молодому віці спостерігається перехід протікання психічних процесів на рівень, притаманний для дорослих. Період 17-21 років характеризується інтенсивним ростом, підвищенням обміном речовин, різким посиленням діяльності залоз внутрішньої секреції. На вік 17-21 рік припадає пік розвитку образної і логічної пам'яті. В результаті вікових змін, процеси відновлення у курсантів після роботи є своєрідними. Тому фізичне виховання набуває особливого значення для корекції і профілактики порушень фізіологічних та психічних показників курсантів у молодому віці.

2. Проведені нами дослідження по визначенню фізичного стану курсантів ЛДУБЖД, показали, що у курсантів ЛДУБЖД відмічається середній рівень показників фізичної підготованості. Для оцінки психічного стану курсантів з ЛДУБЖД, ми досліджували такі психічні процеси, як пам'ять та увага. Отримані нами результати свідчать, що увага у курсантів нестійка і з віком покращується, а пам'ять оцінюється як добра. Спостерігається переважання образної пам'яті над слуховою. На підставі організаційних особливостей закладу, психофізіологічних особливостей курсантів нами була доповнена існуюча система фізичного виховання.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Закон України “Про правові засади цивільного захисту” № 1859-IV від 24 червня 2004 року.
2. Закон України “Про фізичну культуру і спорт” (24.12.93 № 3808-XII).
3. Наказ МНС України № 10 від 05.08.2004 р.
4. Наказ МНС України № 319 від 05.09.2003 р.
5. Наказ МВС України від № 312 07.05.2007 р.
6. Авраменко В.Г., Коряк М.В., Міхонюшин С.О. Біоритми. Спорт. Фізична культура. - Тернопіль, 2000. - 207 с.

УДК 94: 614. 84 (477) “19/20”

**КРИМІНАЛЬНЕ ТА АДМІНІСТРАТИВНЕ ЗАКОНОДАВСТВО УКРАЇНИ
З ПИТАНЬ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ В КІНЦІ ХІХ НА ПОЧАТКУ ХХ СТ**

Черненко С.І.

Тараненко С.П., доцент кафедри економіки та управління, к.і.н.
Академія пожежної безпеки ім. Героїв Чорнобиля

Кримінальне та адміністративне законодавство з питань пожежної безпеки має найдавнішу історію серед правових актів у галузі пожежної охорони України. Розвиток цих правових документів відбувався у трьох напрямках: відповідальність за необережне поводження з вогнем, боротьба з підпалами, відповідальність за халатне ставлення до обов'язків у підтриманні правил пожежної безпеки і невиконання вимог протипожежного законодавства та пожежної повинності.

Одним із найнебезпечніших засобів знищення чи пошкодження майна є підпал.

Закон проводив різку грань між підпалами житлового будинку та нежилого приміщення. У першому випадку звинувачений за ст. 1606 відбував покарання у вигляді каторжних робіт від 8 до 10 років, а у другому, згідно ст. 1609 підлягав висилці до Сибіру на поселення [3]. Але таке розмежування не піддавалося точному визначенню. Поняття “не жилий” не є протилежністю “населений”, оскільки перше стосується придатності для постійного проживання людей, а друге вказує не на “здатність” нерухомості, а на дійсну її експлуатацію.

Стаття 1610 нормувала дії, пов'язані з наміром зробити підпал. У цій статті також містилося цілий ряд суперечностей. Так, у п. 1 читаємо: “Коли пожежа хоча вже і почалася, але ліквідована на самому початку стараннями самого підпалювача, який розкається в тому, або покликаними ним на допомогу людьми, то винний піддається тільки ув'язненню до 8 місяців” [3].

Суттєвим недоліком російського законодавства було й те, що із 10 статей, які карали за підпал, лише одна (1612) згадувала про страхування й підпал із корисною метою [3]. І це за тих обставин, що $\frac{1}{4}$ частина від загальної кількості підпалів мала на меті саме цей мотив. Так, наприклад, у 1906 р. кореспондент “Южного обозрения” із Вознесенська писав: “Вознесенські обивателі звикли, що в пожежі нема нічого страшного, тому що це не Божа воля, а скоріше хазяйська; вам повідомлять, як і з якої причини повинна статися пожежа; підрахують, скільки господарю перепале чистого прибутку на цій справі ...” [4, 5].

Крім покарання за підпал ст. 1195 передбачалася сувора кара за обман страхового товариства [3, 6]. Винуваті, крім втрати права на пожежну винагороду за спалену власність, піддавалися конфіскації майна та висилці на поселення.

На думку сучасників, суттєвим недоліком законодавства в проблемі підпалів було те, що закон не брав до уваги дійсних наслідків учиненого злочину. При відсутності тяжких наслідків, окрім збитків у застрахованому майні самого підпалювача, покарання каторжними роботами здавалося надмірно суворим [7, 8].

Правова база пожежної охорони і на початку ХХ ст. значною мірою залишалася недосконалою й суперечливою. Для розв'язання цієї проблеми в березні 1910 р. Державна Дума Росії створила комісію для